

Apteekkien Työnantajaliitto

TOIMINTAKERTOMUS 2008

SISÄLLYS

1. Suomen taloudellinen kehitys	3
2. Ansiokehitys aloittain	4
3. Apteekkien ansiokehitys	5
4. Työmarkkinatilanne	6
5. Apteekki-alan neuvottelu- ja sopimustoiminta	6
A. Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus	6
B. Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimus	7
C. Tutustu työelämään ja tienaa	7
D. Kysely apteekkikohtaisesta erästä	7
6. Liiton jäsenpalvelut	8
A. Jäsenneuvonta	8
B. Koulutus	8
C. Tiedottaminen	8
7. APTA-rahasto	9
8. Järjestörakenteet	9
9. Liiton talous	10
10. Hallituksen kokoonpano ja edustukset EK:ssa ja SK:ssa	11
11. Vuoden 2008 liittokokous	12
12. Yhteistyö Suomen Apteekkariliiton kanssa	13
13. Apteekkien Työnantajaliiton hallitus 2009	14

APTEEKKIEN TYÖNANTAJALIITTO

TOIMINTAKERTOMUS 2008

1. SUOMEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Suhdannenäkymät heikentyivät Suomessakin nopeasti vuonna 2008, kun Yhdysvalloista alkanut finanssikriisi laajeni asteittain globaaliksi reaalityalouden taantumaksi. Yritysten odotukset romahtivat Suomessa syksyllä vientimarkkinoiden jumiuduttua. Palvelusektorilla taantumien vaikutukset näkyvät viiveellä, koska palkansaajien ansiot nousivat vuonna 2008 yli 5 prosenttia eikä työttömyysaste vielä kääntynyt nousuun.

Keskeisiä tunnuslukuja vuonna 2008 ja 2009* ennuste:

Lähde: ETLA

	Vuosi muutos, %	
	2008	2009*
BKT, volyymi	0,9	-6,5
Teollisuustuotanto, volyymi	0,0	-15
Vienti, määrä	-1,1	-22
Tuonti, määrä	-1,3	-20
Yksityinen kulutus, määrä	2,0	-4,0
Yksityiset investoinnit, määrä	1,3	-16
Kuluttajahinnat	4,1	1,0
Ansiotasoindeksi	5,4	4,5
Työttömyysaste, %	6,3	8,9
Työllisyysaste, %	70,6	68,0
Vaihtotase, Mrd	2,1	0,7

Apteekkien liikevaihto lisääntyi keskimäärin noin 6,5 prosenttia vuonna 2008 edelliseen vuoteen verrattuna. Apteekkikohtaiset erot ovat kuitenkin kasvaneet jatkuvasti. Apteekkien lääkemyynnin kannattavuus jatkoi heikkenemistään edellisvuosien lääkekustannusten leikkausten ja lääkkeiden kovan hintakilpailun vuoksi. Reseptejä toimitettiin 47,9 miljoonaa kappaletta ja reseptuuri kasvoi 5 prosenttia.

2. ANSIOKEHITYS ALOITTAIN

Säännöllisen työajan ansiot nousivat EK:n jäsenyrityksissä keskimäärin 5,5 prosenttia tilastokaudella, joka ajoittuu lokakuusta 2007 lokakuuhun 2008. Sopimuskorotusten osuus ansiokehityksestä oli keskimäärin 4,3 prosenttia. Ansiokehitykseen vaikuttivat lisäksi yritys- ja henkilöstörakenteessa tapahtuneet muutokset sekä yritys- ja henkilöstörakenteessa tapahtuneet muutokset sekä yritys- ja henkilöstörakenteessa tapahtuneet muutokset sekä yritys- ja henkilöstörakenteessa tapahtuneet muutokset.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan nimellisansiot nousivat kertomusvuonna (IV neljännes 2007 – IV neljännes 2008) eri sektoreilla seuraavasti (%):

Kaikki palkansaajat	+ 4,9
Yksityinen sektori	+ 4,9
Teollisuustyöntekijät	+ 4,7
Palvelualojen työntekijät	+ 5,2
Valtio	+ 6,3
Kunnat	+ 4,5

Inflaatio oli 4,1 prosenttia, joten reaalisesti kaikkien palkansaajien palkat kohosivat 0,8 prosenttia. Kokoaikaisten palkansaajien keskiansio oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan maassamme vuoden 2008 lopulla 2 862 euroa kuukaudessa. Yksityisen sektorin keskiansio oli vuo-

den 2008 lopulla 2 984 euroa, kunnissa 2 613 euroa ja valtiolla 3 127 euroa kuukaudessa.

Palvelualojen säännöllisen työajan keskiansiot lokakuu 2008 ilman tulospalkkioita (EK:n palkkatilasto, työaika vähintään 34 t/vko)

Ansiokehitys-% 2007-2008

Ammattiryhmä	Keskiansio	Kaikki	Identtiset
Proviisorit	4 019	8,1	10,4
Farmaseutit	2 681	8,6	9,8
Apteekkien työntekijät	1 813	4,9	6,2
Kaupan myyjät	1 978	4,3	5,7
Varastotyöntekijät	2 050	4,5	6,0
Kaupan konttori	2 768	5,3	6,7
Ravintolatyöntekijät	1 881	3,8	3,9
Pankkitoimihenkilöt	2 660	5,5	6,6
Vakuutustoimihenkilöt	2 816	9,5	10,5
Terveyspalveluala	2 360	3,0	3,3
Sosiaaliala	2 272	5,6	6,1
Opetushenkilöstö	3 245	8,5	10,1

Eri alojen vertailukelpoisuutta vaikeuttaa se, että toisilla aloilla tilastokautena oli kaksi sopimuskorotusta toisilla taas yksi. Esimerkiksi apteekin työntekijöillä oli yksi sopimuskorotus, farmaseuttisella henkilöstön puolestaan kaksi.

3. APTEEKKIEN ANSIOKEHITYS

Apteekkien työntekijöiden palkkoja korotettiin 1.10.2008 alkaen 3,6 prosentin kustannusvaikutuksella. Farmaseuttisen henkilöstön palkkoja korotettiin 1.12.2007 alkaen 4 prosentilla ja 1.9.2008 alkaen 4,1 prosentin kustannusvaikutuksella. Vuoden 2007 lopun lakko viivästytti farmaseut-

tisen henkilöstön palkankorotuksia, joten heillä tilastojaksoon osuu kaksi korotusta.

Ansioiden nousuun vaikuttivat myös henkilöstörakenteen muutokset ja palveluvuosikorotukset. EK:n palkkatilaston mukaan apteekki-alan keskiansiot nousivat seuraavasti:

	Keskiansio		Nousu-%	
	10/07	10/08	kaikki	identtiset
Proviisorit	3 717	4 019	8,1	10,4
Farmaseutit	2 469	2 681	8,6	9,8
Farmanomit	1 856	1 962	5,7	5,9
Lääketyöntekijät	1 724	1 797	4,2	6,6
Tekniset työntek.	1 661	1 751	5,4	6,1
Siivoojat	1 585	1 681	6,0	7,0
Apteekit yhteensä	2 334	2 511	7,6	8,9

Identtisillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat mukana kahden peräkkäisen vuoden tilastoaineistossa.

4. TYÖMARKKINATILANNE

EK:n sopimusaloilla oli kertomusvuonna voimassa 2007 ja osin vuonna 2008 neuvotellut liittokohtaiset työehtosopimukset. Palkankorotusten taso oli korkea. Se johtaa kilpailijamaitamme nopeampaan työvoimakustannusten nousuun.

5. APTEEKKIALAN NEUVOTTELU- JA SOPIMUSTOIMINTA

A. Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus 1.10.2007 – 31.3.2010

Palkankorotukset toteutettiin 1.10.2008. Yleiskorotus oli 2,4 prosenttia ja apteekkikohtainen erä 0,7 prosenttia. Erä

oli ensimmäistä kertaa käytössä apteekin työntekijöillä. Työehtosopimus sisältää myös kuntien kalleusluokituksesta luopumisen, jonka ensimmäinen vaihe toteutettiin palkankorotuksen yhteydessä. Työaikamääräykset yhdenmuikaistettiin vuoden 2008 alusta lukien farmaseuttisen henkilöstön työaikamääräysten kanssa.

B. Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimus 1.12.2007 – 31.8.2010

Palkankorotukset toteutettiin 1.9.2008. Yleiskorotus oli 2,5 prosenttia ja apteekkikohtainen erä 1,6 prosenttia.

Syksyllä 2008 Farmasialiiton kanssa aloitettiin keskustelut palkkausjärjestelmän kehittämistä. Uudistukset on tarkoitus toteuttaa 1.5.2010 alkaen. Tarkoitukseen on varattu 1,7 prosenttia.

C. Tutustu työelämään ja tienaa

Työnantajaliiton ja Palvelualojen ammattiliiton välinen sopimus peruskoululaisten ja lukiolaisten kahden viikon kesätyöjaksosta oli voimassa myös kesällä 2008.

D. Kysely apteekkikohtaisesta erästä

Työnantajaliitto teki marraskuussa 2008 sähköpostikyselyn apteekkikohtaisten erien toteuttamisesta. Kyselyn yhteenvedo lähetettiin apteekkareille. Myös Farmasialiitto ja Palvelualojen ammattiliitto tekivät omat kyselynsä. Kaikkien kolmen kyselyn tulokset olivat hyvin pitkälle samanlaisia.

Kokonaisuutena erien jakaminen oli sujunut paremmin kuin vuonna 2006, jolloin erä oli ensimmäisen kerran käytössä farmaseuttisella henkilöstöllä.

6. LIITON JÄSENPALVELUT

A. Jäseneuvonta

Apteekkien jäseneuvontaa hoitivat puhelimitse, sähköpostilla ja henkilökohtaisilla tapaamisilla toimitusjohtaja Jukka Koskipirtti ja asiantuntija Mika Pahlsten. Farmaseuttien lakon vaikutukset lomien ansaintaan ja sairausajan palkkoihin lisäsivät huomattavasti jäseneuvonnan tarvetta vuoden 2008 alkupuoliskolla.

B. Koulutus

Perinteinen apteekkien työmarkkinaseminaari pidettiin neljännen kerran Viking Mariellalla 20.-22.5.2008. Seminaariin osallistui noin 80 apteekkaria ja proviisorina.

Vuosilomakoulutus järjestettiin 7.4.2008, palkanlaskentapäivä 18.9.2008 ja työsopimuspäivä 18.11.2008. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä yli 100 henkeä.

Toimitusjohtaja Jukka Koskipirtti ja asiantuntija Mika Pahlsten ovat lisäksi luennoineet Suomen Apteekkariliiton koulustilaisuuksissa, Helsingin ja Kuopion yliopistojen farmasian tiedekuntien kursseilla, PD- ja JET-kursseilla sekä Farmasialiiton ja Palvelualojen ammattiliiton luottamusmieskursseilla.

C. Tiedottaminen

Jäsenistölle lähetettiin sähköisiä uutiskirjeitä ajankohtaisista työmarkkina-asioista. Kaikki tiedotteet löytyvät myös liiton nettisivuilta. Painetut työehtosopimukset ja oppaat postitetaan edelleen jäsenille, mutta ne julkaistaan myös nettiversioina.

Apteekkien vuosilomaoppaasta julkaistiin uudistettu ajantasainen painos ja nettiversio.

7. APTA-RAHASTO

Työnantajaliitto laajensi toimintaansa, kun sen hallitus päätti syksyllä 2008 perustaa APTA-rahaston, joka tukee apteekkialan työnantaja- ja yrittäjätoimintaan liittyvää tutkimusta. Palvelutyönantajien Yleinen Työnantajaliitto (PTYTL) myönsi liitolle tähän tarkoitukseen 75.000 € avustuksen.

Apurahat on tarkoitettu apteekkialan ja farmasian jatko- ja täydennyskoulutusopiskelijoille. Myöntämisen edellytyksenä on, että opintoihin sisältyvä tutkimus liittyy aiheeltaan apteekkialan työnantajana tai yrittäjänä toimimiseen. Tutkimuksen aiheena voi olla esimerkiksi apteekin talous, johtaminen, henkilöstöhallinto, palkitseminen tai työhyvinvointi.

8. JÄRJESTÖRAKENTEET

APTA:lla oli toimintavuoden päättyessä 613 jäsenapteekkiä, joiden palveluksessa oli noin 8200 työntekijää. Liitto toimii itsenäisenä työnantajaliittona ja sillä on oma talous.

Apteekkien Työnantajaliitto on Suomen Kaupan Liiton (SK) kumppanuusyhdistys ja sitä kautta Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n jäsenyhdistys. Liiton jäsenapteekit ovat SK:n kumppanuusyrityksiä ja myös EK:n yritysjäseniä. Liitto on edustettuna useissa EK:n ja SK:n toimielimissä. APTAN ja SK:n välisen palvelusopimuksen mukaan SK vastaa liiton henkilöstökuluista ja muun toiminnan kuluista. Liiton toimitusjohtaja työsuhteessa SK:aan.

10. LIITON TALOUS

APTA:n ja SK:n palvelusopimuksen mukaisesti liitto kerää jäseniltään ja maksaa SK:lle vuosittain palvelumaksun, joka määräytyy samalla tavalla kuin SK:n yritysjäseniltään perimä jäsenmaksu. Toimintavuonna tämä oli 0,085 % palkkasummasta ja vähimmäismaksu 140 €. Lisäksi liitto kerää jäseniltään ja tilittää edelleen EK:lle jäsenmaksun, joka vuonna 2008 oli 0,0585 % palkkasummasta ja vähimmäismaksu 50 €.

Liiton oma jäsenmaksu vuonna 2008 oli 0,02 % palkkasummasta, minimmaksuna 30 €. Sillä katetaan lähinnä hallituksen kokouspalkkiot, matkakulut, päivärahat, SK:n kumppanuus- yhdistyksen jäsenmaksu sekä kirjanpito- ja tilintarkastuskulut.

Jäsenmaksuja kertyi noin 42.000 euroa. Jäsenmaksua oli korotettu edellisvuodesta, koska vuonna 2007 liiton tilikauden tulos oli ollut noin 44.000 euroa alijäämäinen. Alijäämä johtui noin 35.000 euron palvelumaksuvelasta Suomen Kaupan liitolle sekä uusista kuluista, jotka tulivat liiton vastattavaksi järjestörakenteen muutosten ja omaan talouteen siirtymisen vuoksi.

Liiton varsinaisen toiminnan kulut olivat noin 20.000 euroa. Lisäksi jäsenmaksuvelkaa SK:lle lyhennettiin 20.000 euroa. Tilikauden tulos oli noin 32.000 euroa ylijäämäinen.

Tilintarkastajat, toimitusjohtaja Reijo Kärkkäinen ja appteekkari Eeva Kölli-Jänntti, ovat tarkastaneet liiton tilit ja hallinnon ja he ovat antaneet oman kertomuksensa.

Kokouspalkkiot olivat vuonna 2008 puheenjohtajalle 250 euroa ja muille jäsenille 150 euroa kokoukselta.

9. HALLITUKSEN KOKOONPANO JA EDUSTUKSET EK:SSA JA SK:SSA

Työnantajaliiton hallitukseen kuuluivat vuonna 2008 edellisen vuoden liittokokouksen valitsemina seuraavat apteekkarit:

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja

Pekka Karttunen

Varapuheenjohtaja

Marja Ritala

Jäsenet

Juha Anttinen

Kirsti Botell

Anja Järvinen

Anders Karlsson

Esko Lounasmaa

Irene Soinio-Laaksonen

Riitta Uhrman

Varajäsenet

Juha Nuutila

Marja-Liisa Susisalo

Varajäsenet

Taina Sirkiä

Seija Aimo

Jussi Marjanen

Heli Lainonen

Pekka Ritvalehto

Markku Knuutila

Merja Rajakangas

Työnantajaliiton hallituksen kokouksiin ovat hallituksen päätöksen mukaisesti osallistuneet Suomen Apteekkariliitosta toimitusjohtaja Reijo Kärkkäinen ja talousvaliokunnan puheenjohtaja apteekkari Tapio Ryttilä.

Elinkeinoelämän keskusliiton edustajistoon oli valittu vuodeksi 2008 liittoa edustamaan apteekkari Pekka Karttunen henkilökohtaisena varajäsenenään apteekkari Marja Ritala.

EK:n Yrittäjävaltuuskunnassa apteekkialan edustajina ovat toimineet vuonna 2008 apteekkarit Pekka Karttunen ja Marja Ritala.

EK:n aluejohtokunnissa apteekkiala oli edustettuna seuraavasti: Uudenmaan aluejohtokunta apteekkari Anja Järvinen, Hämeen aluejohtokunta apteekkari Tapio Ryttilä ja Pohjois-Savon aluejohtokunta apteekkari Pekka Karttunen.

SK:n hallituksessa apteekkialaa edusti vuonna 2008 apteekkari Pekka Karttunen.

SK:n logistiikan ja sähköisen kaupan valiokunnan jäsenenä toimi apteekkari Tapio Ryttilä, lakivaliokunnan jäsenenä toimitusjohtaja Reijo Kärkkäinen, verovaliokunnan jäsenenä apteekkari Anders Karlsson ja yhteistyövaliokunnan jäsenenä toimitusjohtaja Jukka Koskipirtti.

Toimitusjohtajana ja hallituksen sihteerinä toimi OTK Jukka Koskipirtti.

Liiton hallitus kokoontui kertomusvuonna 4 kertaa.

11. VUODEN 2008 LIITTOKOUS

Sääntömääräinen liittokokous pidettiin 31.10.2008. Liittokokouksessa oli henkilökohtaisesti edustettuna 32 apteekkia ja lisäksi valtakirjalla 128 apteekkia. Kokous valitsi työnantajaliiton hallituksen vuodeksi 2009 sekä edustajan Elinkeinoelämän keskusliiton edustajistoon.

Liittokokous päätti pitää hallituksen jäsenten lukumäärän ennallaan vuonna 2009, jolloin hallituksessa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 7 varsinaista jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Vuodelle 2009 olivat erovuorossa varapuheenjohtaja Marja Ritala ja hallituksen jäsenistä Juha Anttinen, Kirsti Botell ja Irene Soinio-Laaksonen.

Hallituksen varapuheenjohtajaksi vuosiksi 2009 ja 2010 valittiin yksimielisesti apteekkari Marja Ritala ja hallituksen varsinaisiksi jäseniksi vuosiksi 2009 ja 2010 apteekkarit Pekka Ritvalehto, Kirsti Botell ja Mauri Sarriola. Vuoden 2009 hallitus ilmenee liitteestä.

Elinkeinoelämän keskusliiton edustajistoon valittiin vuodeksi 2009 apteekkari Pekka Karttunen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen apteekkari Marja Ritala.

Liittokokous päätti periä jäseniltä vuonna 2009 Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenmaksun ja Suomen Kaupan liiton palvelumaksun lisäksi työnantajaliiton oman jäsenmaksun, joka on 0,025 % palkkasummasta, minimimaksu 40 euroa. Kokouspalkkioiksi vahvistettiin vuodelle 2009 puheenjohtajalle 250 euroa/kokous ja hallituksen jäsenelle 150 euroa/kokous.

Liiton varsinaisiksi tilintarkastajiksi vuodelle 2009 valittiin toimitusjohtaja Reijo Kärkkäinen ja apteekkari Eeva Kölli-Jäntti ja varatilintarkastajiksi apteekkarit Helena Lehtinen ja Marja Sääksi.

12. YHTEISTYÖ SUOMEN APTEEKKARILIITON KANSSA

Tiedonkulun turvaamiseksi ja yhteistyön koordinoimiseksi Suomen Apteekkariliiton toimitusjohtaja Reijo Kärkkäinen ja SAL:n talousvaliokunnan puheenjohtaja Tapio Ryttilä ovat osallistuneet työnantajaliiton hallituksen kokouksiin. Puheenjohtaja Pekka Karttunen on puolestaan osallistunut SAL:n hallituksen kokouksiin.

Apteekkien Työnantajaliiton hallitus

13. APTEEKKIEN TYÖNANTAJALIITON HALLITUS 2009

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja

* Apteekkari Pekka Karttunen
Kuopion VIII Petosen apteekki

Varapuheenjohtaja

Apteekkari Marja Ritala
Helsinki LXII Siltamäen
apteekki

Muut jäsenet

Apteekkari Kirsti Botell
Espoo IV Viherlaakson
apteekki

* Apteekkari Anja Järvinen
Loviisan Kruunu apteekki

* Apteekkari Anders Karlsson
Helsinki LII Myllypuron
apteekki

* Apteekkari Jari Kokkonen
Yliopiston Apteekki

* Apteekkari Esko Lounasmaa
Tampere XVII Lielahden
apteekki

Apteekkari Pekka Ritvalehto
Nokian II Härki apteekki

Apteekkari Mauri Sarriola
Porin VI Asema apteekki

Varajäsenet

* Apteekkari Juha Nuutila
Vaasa III Kirkkoapteekki

Apteekkari Taina Sirkiä
Helsinki LI Flemingin apteekki

Apteekkari Markku Knuutila
Turku VIII Linnan apteekki

* Apteekkari Jussi Marjanen
Varkaus III Kommilan apteekki

* Apteekkari Timo Heinonen
Tervolan apteekki

* Henkilöstöjohtaja Riitta Uhrman
Yliopiston Apteekki

* Apteekkari Ulla Finne
Asikkalan apteekki

Apteekkari Irene Soinio-Laaksonen
Helsinki LV Jakomäen apteekki

Apteekkari Heli Lainonen
Vantaa VI Hakunilan apteekki

Vuodelle 2010 erovuorossa olevat on merkitty *:llä